

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරන අධ්‍යයන පීඨය

වාණිජ විද්‍යාවේදී (විශේෂ) උපාධි දෙවන වසර පරීක්ෂණය (බාහිර) -2023

2025 - අප්‍රේල්

BCOME 2065 - මෙහෙයුම් කළමනාකරණ / සංකාර්යය කළමනාකරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : පහයි (05) යි.

ඕනෑම ප්‍රශ්න හතරකට (04) කට පිළිතුරු සපයන්න.

කාලය : පැය 03 යි

ප්‍රශ්න අංක 01

අ. ආයතනයක මෙහෙයුම් කළමනාකරු විසින් සිදුකරන කාර්යන් තුනක් (03) කෙටියෙන් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 05 යි)

ආ. "අවසන් පාරිභෝගිකයන් හට අගය ඇති යමක් නිර්මාණය කිරීමේදී, මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය තුළ කාර්යක්ෂමතාවය සහ සඵල දායිතාවය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුය." මෙම සංකල්පයන් උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 08 යි)

ඇ. "ශ්‍රී ලංකාවේ වීදි ආහාර (Street Food) ආහාර සංස්කෘතියේ සුවිශේෂී කොටසක් වන අතර, විවිධ රස සහිත සහ වචනාකමක් ඇති ආහාර වර්ග පාරිභෝගිකයින් හට ලබාදීම තුළින් ජනප්‍රියත්වය ලබාගෙන ඇත." ශ්‍රී ලංකාවේ වීදි ආහාර ව්‍යාපාරවල පාරිභෝගික තෘප්තිය වැඩි කිරීමට මෙහෙයුම් කළමනාකරණ උපාය මාර්ග (Operations Management Strategies) කෙසේ යොදා ගත හැකිද? උදාහරණ සහිතව සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 12 යි).

(මුළු ලකුණු 25 යි)

ප්‍රශ්න අංක 02

අ. නව නිෂ්පාදන අවස්ථා ඇතිවීමට හේතු වන සාධක තුනක් (03) කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 05 යි)

ආ. "එලදායි ඇගයීම යනු නිෂ්පාදන සංවර්ධනයේ විවිධ අවධීන් හරහා, අදහසේ සිට වාණිජකරණය දක්වා ප්‍රධාන මිනුම් තක්සේරු කිරීමයි". "නිෂ්පාදන සංවර්ධන කාර්ය සාධනය මැනීමේ ක්‍රම කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 08 යි)

ඇ. මැක්සි සමාගම නව නිෂ්පාදනයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා විවිධ නිෂ්පාදන ධාරිතාවන් සහිත විභව කර්මාන්තශාලා තුනක් ඇගයීමට ලක් කරයි. ධාරිතා උපයෝජනය සහ අපේක්ෂිත ලාභ මත පදනම්ව වඩාත් සුදුසු කර්මාන්ත ශාලාව කුමක්දැයි තක්සේරු කිරීමට සමාගමට අවශ්‍ය වේ. එක් එක් කර්මාන්ත ශාලාව සඳහා පහත දත්ත රැස් කර ඇත:

කර්මාන්ත ශාලාව	කැලණිය	දඹුල්ල	මාතලේ
නිෂ්පාදන ධාරිතාවය (ඒකක)	12,000	9,000	13,000
ස්ථාවර පිරිවැය (රු.)	මිලියන 60	මිලියන 45	මිලියන 38
ඒකකයක විචල්‍ය පිරිවැය (රු.)	9,000	10,000	6,900
ඒකකයක විකුණුම් මිල (රු.)	17,000	18,000	15,200

ප්‍රශ්න:

- එක් එක් කර්මාන්ත ශාලාව සඳහා ලාභ පාඩු නොමැති ඒකක ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
- සමාගම වාර්ෂිකව ඒකක 8,000ක් විකිණීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, ධාරිතා උපයෝගීතා ප්‍රතිශතය සහ එක් එක් කර්මාන්ත ශාලාව සඳහා ලාභය ගණනය කරන්න.
- ලාභ පාඩු නොමැති ඒකක ප්‍රමාණය, ධාරිතා උපයෝගීතාව සහ අපේක්ෂිත ලාභ මත පදනම්ව වඩාත් සුදුසු කර්මාන්ත ශාලාව විශ්ලේෂණය කර නිර්දේශ කරන්න.
(ලකුණු 12 යි)
(මුළු ලකුණු 25 යි)

ප්‍රශ්න අංක 03

අ. සිරස් ඒකාබද්ධතා ප්‍රමාණය යන සංකල්පය පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05 යි)

ආ. "හිතකර සේවා තත්ත්වයන් සේවක ඵලදායිතාවය, තෘප්තිය සහ සමස්ත යහපැවැත්මට උපකාරී වේ." නූතන ලෝකයේ සේවකයින් අපේක්ෂා කරන සේවා තත්ත්වයන් හඳුන්වාදෙමින් මෙම ප්‍රකාශය සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 08 යි)

ඇ. ශ්‍රී ලංකාවේ විදි ආහාර වෙළෙන්දෙකු වසරකට කොත්තු පැකට් 10,000ක් අලෙවි කරයි. අමුද්‍රව්‍ය ඇණවුම් කිරීමේ පිරිවැය ඇණවුමකට රු. 5,000ක් වන අතර, පැකට්වුවක රඳවා ගැනීමේ පිරිවැය වසරකට රු. 50කි. මුළු තොග පිරිවැය අවම කිරීම සඳහා මිලදී ගත හැකි ප්‍රශස්ථ ඇණවුම් ප්‍රමාණ ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 05 යි)

ඈ. ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු ආහාර සඳහා විශේෂිත වන අවන්හල් ජාලයක් සමඟ නැවුම් ඉස්සන් අඛණ්ඩව සැපයීම අවශ්‍ය වේ. අවන්හල වසරකට ඉස්සන් කිලෝග්‍රෑම් 50,000 ක් පරිභෝජනය කරයි. සැපයුම්කරුවන් සමඟ ඇණවුමක් කිරීමේ පිරිවැය ඇණවුමකට රු. 8,000 ක් වන අතර, ඉස්සන් කිලෝග්‍රෑමයකට වාර්ෂික රඳවා ගැනීමේ පිරිවැය රු. 120 කි.

ප්‍රශ්න:

- අවන්හල සඳහා ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය (EOQ) ගණනය කරන්න.
(ලකුණු 04 යි)
- සැපයුම්කරු කිලෝග්‍රෑම් 5,000ක් හෝ ඊට වැඩි ඇණවුම් සඳහා මිලදී ගැනීමේ මිලෙන් 5%ක වට්ටමක් ලබා දෙන්නේ නම්, අවන්හල වට්ටම ලබා ගත යුතුද? ඉස්සන් කිලෝග්‍රෑමයකට පිරිවැය රු. 1,500ක් යැයි උපකල්පනය කර, ඔබේ විශ්ලේෂණයේ මුළු පිරිවැය (ඇණවුම් කිරීමේ පිරිවැය, රඳවා ගැනීමේ පිරිවැය සහ මිලදී ගැනීමේ පිරිවැය) ගණනය කරන්න.
(ලකුණු 03 යි)
(මුළු ලකුණු 25 යි)

ප්‍රශ්න අංක 04

අ. ලීන් (Lean) සැපයුම් දාම කළමනාකරණය යන සංකල්පය නිර්වචනය කරන්න.

(ලකුණු 05 යි)

ආ. ශ්‍රී ලාංකික උදාහරණ භාවිතා කරමින් සැපයුම් දාම කළමනාකරණයේ හබ්-සපොක් (Hub-and-spoke) පද්ධති ක්‍රියාකරන්නේ කෙසේදැයි සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 08 යි)

ඇ. 2020 සිට 2024 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ සිල්ලර ඇඟලුම් කර්මාන්තයේ නිශ්චිත සෘතුමය විකුණුම් දත්ත (කාර්තු මත පදනම්ව) පහත වගුවේ දැක්වේ. ඒ මත පදනම්ව, සෘතුමය දර්ශකය ගණනය කර, විකුණුම්වල වැදගත්කම අනුව සෘතු හතර ශ්‍රේණිගත කරන්න.

වසර	2020	2021	2022	2023	2024
පළමුවන කාර්තුව	2.899	1.699	0.701	1.845	0.811
දෙවන කාර්තුව	1.234	1.961	1.315	1.900	1.612
තුන්වන කාර්තුව	1.513	1.662	2.454	2.522	2.491
සිව්වන කාර්තුව	2.612	0.827	1.118	1.992	0.902

(ලකුණු 12 යි)

(මුළු ලකුණු 25 යි)

ප්‍රශ්න අංක 05

පහත මාතෘකා පිළිබඳව කෙටි සටහනක් ලියන්න.

අ ව්‍යාපාර වර්ග.

ආ නිෂ්පාදන සහ සේවා නැවත සැලසුම් කිරීම.

ඇ ක්‍රියාවලි ප්‍රවාහ ව්‍යුහයන්.

ඈ තොග පවත්වා ගැනීමේ අරමුණු.

ඉ සේවා ක්‍රියාවලි තාක්ෂණය.

(ලකුණු 05x05=25)

(මුළු ලකුණු 25 යි)

